

اورانیوم غنی شده در تأسیسات فردو یافت نشده است

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در بیست و چهارمین گزارش خود درباره برنامه هسته‌ای ایران، با تأکید بر عدم انحراف این برنامه تصریح کرد که هیچ نشانی از اورانیوم غنی‌شده در تأسیسات فردو یافت نشده است.

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در بیست و چهارمین گزارش خود درباره برنامه هسته‌ای ایران، با تأکید بر عدم انحراف این برنامه تصریح کرد که هیچ نشانی از اورانیوم غنی‌شده در تأسیسات فردو یافت نشده است.

به گزارش فارس، "یوکیو آمانو"، مدیرکل ژاپنی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش جدید خود درباره برنامه هسته‌ای ایران را امشب منتشر کرد که بخش دوم آن به شرح زیر است:

قم: تأسیسات غنی‌سازی سوخت فردو

15. ایران در سپتامبر 2009 آژانس را از این امر مطلع ساخت که در حال ساخت تأسیسات غنی‌سازی سوخت فردو در نزدیکی شهر قم است. ایران در پرسشنامه اطلاعات طراحی به تاریخ 10 اکتبر 2009 اعلام کرده است که هدف از این تأسیسات تولید هگزافلورید اورانیوم غنی‌شده تا سطح 5.0 درصد غنی‌سازی U-235 است و اینکه این تأسیسات برای جای دادن 16 آبشار با مجموع حدوداً 3 هزار سانتی‌متر فیوژ در حال ساخت است.

16. ایران در نامه‌ای به تاریخ 26 سپتامبر سال 2010، پرسشنامه اطلاعات طراحی را به آژانس ارائه کرد که در آن اعلام کرده بود هدف از تأسیسات غنی‌سازی آزمایشی سوخت هم‌اکنون این است که تحقیق و توسعه را نیز در کنار تولید هگزافلورید اورانیوم غنی‌شده تا سطح 5.0 درصد U-235 در برگیرد. طرح کلی این تأسیسات در حال تغییر به یک ساختار جدید شامل 12 آبشار برای اهداف تولید و 4 آبشار برای اهداف تحقیق و توسعه‌ای است. آژانس نیز در نامه‌ای به تاریخ 10 نوامبر سال 2010، اظهارنظراتی را در خصوص پرسشنامه اطلاعات طراحی و شفاف‌سازی درخواست‌شده بیشتر در خصوص اهداف و ساختار جدید تأسیسات غنی‌سازی آزمایشی سوخت فردو در اختیار ایران قرار داده است.

17. همانطور که پیشتر گزارش شد، در بیانیه ابتدایی ایران در خصوص هدف تأسیسات غنی‌سازی آزمایشی سوخت که در نامه ایران به تاریخ 2 دسامبر سال 2009 مطرح شده بود، این کشور اعلام کرده است که "این مکان [در نزدیکی قم] در اصل به عنوان یک ناحیه عمومی برای پناهگاه‌های پیش‌بینی شده دفاع غیرعامل برای کاربردهای متفاوت محسوب می‌شود. بنابراین، این مکان برای ساخت تأسیسات غنی‌سازی سوخت در نیمه دوم 2007 انتخاب شد". آژانس چندین مرتبه که جدیدترین آن در نامه ذکر شده در بالا به تاریخ 10 نوامبر 2010 آمده است، از ایران خواسته تا اطلاعات بیشتری را درباره زمانبندی طراحی و ساخت تأسیسات غنی‌سازی سوخت فردو، بعلاوه هدف اصلی آن ارائه کند. آژانس همچنین چندین بار بر نیاز به دسترسی به شرکت‌های درگیر در طراحی و ساخت تأسیسات غنی‌سازی سوخت فردو تأکید کرده است. آژانس به ایران اطلاع داد که از شماری از منابع، اطلاعات وسیعی دریافت کرده است که این اتهام را مطرح می‌کنند که کار طراحی این تأسیسات در سال 2006 آغاز شده است. ایران اعلام کرده است که هیچ "مبنای قانونی" وجود ندارد که آژانس بتواند بر اساس آن اطلاعاتی را در خصوص زمانبندی و هدف تأسیسات غنی‌سازی آزمایشی سوخت فردو درخواست کند و اینکه آژانس مجاز نیست تا هیچ سؤالی را فراتر از توافقنامه پادمان‌ها مطرح کند. ایران در نامه‌ای به تاریخ 16 نوامبر 2010 اعلام کرد که بیانیه‌های این کشور در ارتباط با زمانبندی و هدف تأسیسات غنی‌سازی فردو باید از سوی آژانس به عنوان "یک حقیقت" در نظر گرفته شود و اینکه درخواست آژانس برای دسترسی به شرکت‌های درگیر در طراحی این تأسیسات و همچنین اسناد طراحی بیشتر این تأسیسات نه تنها در تطابق با توافقنامه پادمان‌ها نیست بلکه فراتر از پروتکل الحاقی نیز به حساب می‌آید. آژانس این نظر را دارد که مسائلی را که مطرح کرده است فراتر از توافقنامه پادمان‌ها نبوده و اینکه اطلاعات درخواستی برای آژانس به منظور تأیید زمانبندی و ماهیت اصلی تأسیسات غنی‌سازی سوخت فردو ضروری است تا تضمین شود که بیانیه‌های ایران صحیح و کامل است.

18. آژانس تأیید کرده است که ساخت این تأسیسات همچنان در جریان است. از تاریخ 14 نوامبر سال 2010 به بعد، هیچ سانتی‌متری وارد این تأسیسات نشده است. نتایج نمونه‌های محیطی گرفته شده در تأسیسات غنی‌سازی آزمایشی سوخت فردو تا ماه فوریه 2010 وجود هیچ اورانیوم غنی‌سازی شده‌ای را نشان نمی‌دهد.

A.3. سایر فعالیت‌های مرتبط غنی‌سازی

19. آژانس همچنان منتظر پاسخی حقیقی از جانب ایران به درخواست‌های آژانس برای ارائه اطلاعات بیشتر در ارتباط با بیانات مطرح شده از جانب این کشور در خصوص ساخت 10 تأسیسات غنی‌سازی اورانیوم جدید است، که طبق اعلام ایران درباره سایت 5 مورد این تأسیسات تصمیم‌گیری شده است و ساخت یکی از آنها نیز تا پایان سال جاری شمسی (20 مارس 2011) و یا آغاز سال آینده آغاز خواهد شد. ایران هیچ اطلاعات بیشتری آنچنان که آژانس درخواست کرده است در ارتباط با بیانیه خود در تاریخ 7 فوریه 2010 مبنی بر اینکه به فناوری غنی‌سازی لیزری دست یافته است و همچنین اعلامیه 9 آوریل 2010 در ارتباط با توسعه نسل سوم سانتریفیوژها، ارائه نکرده است.

B. فعالیتهای بازفراوری

20. ایران در نامه‌ای به تاریخ 15 فوریه 2008 به آژانس اعلام کرد که "فعالیت‌های بازفراوری ندارد". در آن متن، آژانس به نظارت بر استفاده از سلول‌های داغ در راکتور تحقیقاتی و تأسیسات تولید رادیوایزوتوپ مولیبدنیوم، ید و زنون (MIX) ادامه داده است. آژانس یک بازرسی و یک راستی‌آزمایی اطلاعات طراحی را در راکتور تحقیقاتی تهران در تاریخ 6 نوامبر 2010 و یک راستی‌آزمایی اطلاعات طراحی را نیز در تاریخ 7 نوامبر 2010 در تأسیسات تولید رادیوایزوتوپ مولیبدنیوم، ید و زنون (MIX) به انجام رسانده است. با توجه به الزامات مطرح شده در قطعنامه‌های شورای امنیت در خصوص تعلیق فعالیت‌های بازفراوری ایران، با توجه به اینکه پروتکل الحاقی ایران اجرا نمی‌شود، آژانس می‌تواند تأیید کند که هیچ نشانه‌ای از فعالیت‌های مرتبط با بازفراوری در ایران صرفاً در ارتباط با تأسیسات راکتور تحقیقاتی تهران و همچنین تأسیسات تولید رادیوایزوتوپ مولیبدنیوم، ید و زنون (MIX) و نیز تمامی تأسیسات دیگر که آژانس به آن دسترسی دارد، وجود ندارد.

C. پروژه‌های مرتبط با راکتور آب سنگین

21. به آژانس از جانب شورای امنیت این دستور داده شده است که در خصوص این موضوع که آیا ایران تعلیق کامل و پایدار تمام پروژه‌های مرتبط با راکتور آب سنگین خود را در میان دیگر مسائل به اجرا درآورده است یا خیر، گزارش دهد. همانطور که گزارش‌های پیشین مدیر کل آژانس نشان داد، آژانس درخواست داده است که ایران ترتیبات لازم را برای فراهم ساختن دسترسی هر چه سریعتر آژانس به موارد زیر مهیا کند: مرکز تولید آب سنگین؛ آب سنگین ذخیره شده در تأسیسات تبدیل اورانیوم به منظور نمونه‌برداری؛ و هر مکان دیگری در ایران که در آن پروژه‌های مرتبط با آب سنگین در حال انجام است. آژانس در نامه‌ای به تاریخ 2 نوامبر 2010، مجدداً درخواست برای این دسترسی را خاطر نشان ساخت. ایران در پاسخ خود به تاریخ 7 نوامبر 2010 بیانیه‌های قبلی خود را مبنی بر اینکه درخواست‌های آژانس "از آنجایی که در محدوده توافقنامه پادمان‌های ایران قرار نمی‌گیرد، هیچ مبنای قانونی ندارد"، و همچنین این موضوع که درخواست‌های آژانس فراتر از قطعنامه‌های مرتبط شورای امنیت است که "صرفاً راستی‌آزمایی تعلیق فعالیت‌ها را خواستار شده بود"، مجدداً تکرار کرد. ایران همچنین اعلام کرد که فعالیت روی پروژه‌های مرتبط با راکتور آب سنگین را به حالت تعلیق در نیاورده است. تا این تاریخ، ایران دسترسی‌های درخواست شده را فراهم نیاورده است.

22. در 8 نوامبر سال 2010، آژانس یک راستی‌آزمایی اطلاعات طراحی در راکتور IR-40 در اراک انجام داد و هیچ تغییر مهمی در مقایسه با آخرین گزارش مدیر کل مشاهده نکرد. آژانس تأیید کرد که ساخت و ساز این تأسیسات در حال انجام است و ساخت‌وساز غیرعملیاتی ساختمان‌های این تأسیسات تقریباً کامل شده و برخی از تجهیزات اصلی نیز نصب شده‌اند. این تجهیزات شامل جرثقیل اصلی در ساختمان راکتور و فشارسنجی برای سیستم خنک‌کننده راکتور می‌شود. طبق اعلام ایران، فعالیت راکتور IR-40 قرار است در سال 2013 آغاز شود. در ساختمان رادیوشیمیایی، سازه بتونی سلول‌های داغ آماده بود، اما هیچ بازوی مکانیکی یا دریچه سلول داغی موجود نبود.

23. بر اساس تصاویر ماهواره‌ای، مرکز تولید آب سنگین به نظر می‌رسد که فعال باشد. اگرچه بدون دسترسی به این مرکز، آژانس قادر نیست که اظهارات ایران را مبنی بر اینکه فعالیت در زمینه پروژه‌های مرتبط با راکتور آب سنگین را در تناقض با قطعنامه‌های مرتبط شورای امنیت به حال تعلیق درنیاورده است، تأیید کند و در نتیجه آژانس نمی‌تواند به طور کامل در رابطه با این موضوع گزارش دهد.